



GRAUWE KIEKENDIEF 2023

Zoals u al kon lezen in tijdschrift nummer 99 is 1 van de 6 gezenderde volwassen Grauwe Kiekendieven (Arnold) op 1 januari 2023 in Mali overleden. De overige 5 gezenderde kiekendieven waren goed op weg naar onze streken, maar Sandrine (het wijfje dat vorig jaar gebroed heeft in Franse Moeren) is naar Europa teruggekeerd via de laars van Italië in plaats van over de Straat van Gibraltar. Ze heeft Afrika verlaten via Tunesië en is dan op 10 mei de Alpen overgestoken. Op 18 mei is ze helaas overleden, vermoedelijk door uitputting, op zo'n 30 kilometer van Lyon. De zender kon helaas ook niet gerecupereerd worden omdat de locatie onbereikbaar bleek.

De overige 4 kiekjes zijn succesvol teruggekeerd naar Europa. Mia, die vorig jaar in Krombeke gebroed heeft, is dit jaar blijven hangen net onder Reims (Frankrijk). Daar heeft ze een partner gevonden en gebroed. Helaas is het broedgeval mislukt, net zoals vele andere broedgevallen in die streek, door het zware onweer van 19-20 juni.

Jelle (vorig jaar broedgeval Vlaamse Moeren) en Arry (vorig jaar broedgeval Franse Moeren) zijn met succes teruggekeerd naar onze streek. Arry kwam aan op 26 april en vond er onmiddellijk de liefde van zijn leven (of toch voor voor dit jaar ...),

een ongezenderd en ongeringd wijfje. De eerste nestlocatie die gekozen werd, was net over de Franse grens, maar op 10 mei hebben ze zich verplaatst naar een geschikt tarweperceel aan de Vlaamse kant van de Moeren. Jelle is pas enkele dagen later aangekomen, op 6 mei, en was hevig op zoek naar vrouwtje. De vele dagen observatie van onze medewerkers toonden aan dat Jelle meestal alleen op stap was. Een medewerker meldde op 16 mei een 2de kalenderjaar Steppekiekendief die bij Jelle in de buurt op een paaltje zat. Een hoopvolle tweede melding van interactie met een andere slanke kiekendief kwam er toen een medewerker Jelle op 20 mei hevig zag baltsen met een vermoedelijk 2de kalenderjaar wijfje Grauwe

Kiekendief. Als we gaan kijken naar het broedresultaat van Jelle vorig jaar, zien we dat er 2 jonge dames succesvol het nest uitgevlogen zijn. Was hij hier zijn eigen dochter aan het verleiden? We zullen het nooit weten, want deze jonge dame werd alvast niet overtuigd door de balts van Jelle en koos het hazenpad, vermoedelijk richting Nederland.

Dan hebben we nog gezenderde Grauwe Kiekendief Madeleine. Deze kiekendief is niet langs de Westkust gevlogen, maar is in één trek tussen Aalst en Brussel doorgevlogen naar het oosten van Groningen waar ze op 24 mei aangekomen is. Ze heeft haar partner van vorig jaar, Jelle, dus letterlijk links laten liggen. Aangezien Madeleine als



Grauwe Kiekendief
Madeleine



This dataset was collected if study was possible using information provided by INBO and funded by Research Foundation - Flanders (FWO) as part of the Belgian contribution to LIFE/ITER. Het onderzoek werd uitgevoerd door INBO (Beet Speelge en Vogel) in samenwerking en gepresenteerd door het PWO als Belgische bijdrage tot LIFE/ITER.

adulte, ongeringde vogel gezenderd werd, hebben we geen idee waar ze geboren werd. Na haar broedseizoen van 2022 is Madeleine ook al even gaan rondzwerven in Groningen alvorens te gaan overwinteren in West-Afrika. Op 10 juni kwam er het goede nieuws van onze collega's van Grauwe Kiekendief, Kenniscentrum Akkervogels dat Madeleine effectief zit te broeden, wat bevestigd werd door de zenderdata. Madeleine heeft in Oost-Groningen een nestje van 3 pulli succesvol grootgebracht (zie inzetstuk bij dit artikel).

Er werden in de Westhoek ondertussen verschillende waarnemingen gedaan van 2de kalenderjaar mannetjes Grauwe Kiekendief, onder meer op 24 mei in Ramskapelle, op 27 mei in de IJzervallei, op 29 mei in De Moeren en op 15 juni in Alveringem.

Terug naar Arry en zijn ongeringde dame. Op 26 juni kon de exacte nestlocatie van het nest van Arry en zijn wijfje bepaald worden en werd vastgesteld dat ze op 4 eieren zat te broeden. Het nest werd vanop afstand opgevolgd om verstoring tot een minimum te beperken. De bezorgdheid rees wel toen er gerekend werd met vermoedelijke datum van eileg en de broedtijd van Grauwe Kiekendieven (30 dagen). Het duurde allemaal wel erg lang ... Het vermoeden werd helaas bevestigd toen we op 11 juli een verlaten nest vonden met, nog steeds, 4 eieren. Diezelfde dag had Arry ook De Moeren verlaten en was hij richting Rijssel vertrokken. Game over voor broedgevallen Grauwe Kiekendieven dit jaar in de Westhoek. De eieren zullen nog bekeken worden door specialisten uit België, Nederland en Engeland om na te gaan wat er misgelopen is.

Moeten we nu wanhopen voor komende jaren? Absoluut niet. De 2 gezenderde mannetjes zijn vrij plaatstrouw en Mia, Madeleine en het ongezenderde vrouwtje van Arry hebben nog binding met onze streek. Daarenboven zijn er dan nog de 4 jongen van 2022 (2 mannetjes en 2 wijfjes, allemaal ongezenderd) die mogelijk terug kunnen komen naar onze streek. Wie weet duikt er zelfs nog een jong op van 2020? Alles kan! Aangezien de mannetjes plaatstrouwer zijn aan de locatie waar ze geboren zijn dan de vrouwtjes, geeft dit mogelijkheden voor de toekomst. Laat ons hopen op één of meerdere succesvolle nestjes met een hoog percentage aan mannelijke Grauwe Kiekendiefjes.

Wim Bovens

We willen dit rapport toch graag eindigen met een positieve noot. Madeleine (die genoemd werd naar de coördinator nestbescherming kiekendieven van Grauwe Kiekendief, Kenniscentrum Akkervogels) die bij ons vorig jaar een succesvol nestje met 2 juvenielen heeft grootgebracht in de Moeren, heeft zoals eerder vermeld gebroed ten oosten van Groningen. Dit jaar bracht ze 3 jongen groot. Opmerkelijk is wel dat het mannetje van dit broedgeval er nog 2 andere wijfjes op nahield. De drie broedgevallen zijn allemaal gelukt, telkens vlogen 3 juvenielen uit. Het mannetje werd verschillende keren gemonitord en zo werd genoteerd dat hij op 8 minuten tijd 3 prooien op één nest heeft gebracht. We mogen hem dus gerust Superman noemen.



foto: Jan Ploeger





foto: Jan Ploeger